

३१. पादुका सहस्रम् - निर्वेद पद्धतिः (२०)

प्रपद्ये पादुकां देवी परविद्यामिव स्वयम् ।

यामर्पयति दीनानां दयमानो जगद्गुरुः ॥ ३१.१ ॥ ९५१ ॥

अपि जन्मनि पादुके परस्मिन्

अनघैः कर्मभि रीदृशो भवेयम् ।

य इमे विनयेन रङ्गभर्तुः

समये त्वां पदयोः समर्पयन्ति ॥ ३१.२ ॥ ९५२ ॥

परिवर्तयिता पितामहादीन् ।

त्वमिवानन्त मसौ वहत्यनेहा ।

अधुनाऽपि न शौरि पादुके त्वां

अनघालम्बन मभ्युपैति चित्तम् ॥ ३१.३ ॥ ९५३ ॥

कमला ध्युषिते निधौ निरीहे

सुलभे तिष्ठति रङ्गकोश मध्ये ।

त्वयि तत्प्रति लम्बने स्थितायां

परमन्विच्छति पादुके मनो मे ॥ ३१.४ ॥ ९५४ ॥

यद्यप्यहं तरलधी स्तव न स्मरेयं

न स्मर्तुं मर्हसि कथं भवती स्वयं मे ।

वत्से विहार कुतुकं कलय त्यवस्था

का नाम केशव पदावनि वत्सलायाः ॥ ३१.५॥ ९५५॥

मात मुकुन्द करुणामपि निहनुवानात्

किं वा परं किमपि किल्बिषतो मदीयात् ।

गाढं गृहीत चरणा गमनापदेशात्

तत्प्रेरण प्रणयिनी तव चेन्न लीला ॥ ३१.६॥ ९५६॥

क्षीबाऽसि काञ्चन पदावनि कैटभारेः

पादारविन्द मकरन्द निषेवणेन ।

देवि त्वदन्तिक जुषः कथ मन्यथा मे

दीनाक्षराणि न शृणोषि दयाधिका त्वम् ॥ ३१.७॥ ९५७॥

मातस्त्व दर्पित भरस्य मुकुन्दपादे

भद्रेतराणि यदि नाम भवन्ति भूयः ।

कीर्तिः प्रपन्न परिरक्षण दीक्षितायाः

किं न त्रपेत तव काञ्चन पादरक्षे ॥ ३१.८॥ ९५८॥

दौवारिक द्विरसन प्रबलान्तरायैः

दूये पदावनि दुराढ्य बिलप्रवेशैः ।

तद्रङ्गधाम निरपाय धनोत्तरायां

त्वय्येव विश्रमय मङ्क्षु मनोरथं मे ॥ ३१.९॥ ९५९॥

व्यामुह्यतां त्रिविध तापमये निदाघे
मायाविशेष जनितासु मरीचिकासु ।
संस्पृष्ट शौरि चरणा चरणावनि त्वं
स्थेया स्वयं भवसि नश्वरमे पुमर्थे ॥ ३१.१० ॥ ९६० ॥

अच्छेद्यया विषय वागुरया निबद्धान्
दीनान् जनार्दन पदावनि सत्पथस्था ।
प्रायः क्रमेण भवती परिगृह्य मौलौ
कालेन मोचयति नः कृपया सनाथा ॥ ३१.११ ॥ ९६१ ॥

संवाहिका चरणयो र्मणिपादरक्षे
देवस्य रङ्गवसते र्दयिता ननु त्वम् ।
कस्त्वां निवारयितु मर्हति योजयन्तीं
मातः स्वयं गुणगणेषु ममापराधान् ॥ ३१.१२ ॥ ९६२ ॥

किं वा भविष्यति परं कलुशैकवृत्तेः
एतावताऽप्यनुपजात मनेहसा मे ।
एकं तदस्ति यदि पश्यसि पादुके ते
पद्मा सहाय पदपङ्कज भोगसाम्यम् ॥ ३१.१३ ॥ ९६३ ॥

विविध विषय चिन्ता सन्तताभि श्विरं मां

जनित कलुष मित्थं देवि दुर्वासनाभिः ।
पद सरसिजयोत्स्वं पादुके रङ्गभर्तुः
परिमल परिवाहैः पावनै र्वसयेथाः ॥ ३१.१४ ॥ ९६४ ॥

शरण मधिगत स्त्वां शार्ङ्गिणः पादरक्षे
सकृदपि विनियुक्तं त्वत्सपर्याधिकारे ।
पुनरपि कथमेनं हस्त मुत्तानयेयं
धनमद मुदितानां मानवानां समाजे ॥ ३१.१५ ॥ ९६५ ॥

यदि किमपि समीहे कर्म कर्तुं यथावत्
प्रतिपद मुपजातैः प्रत्यवेयां निमित्तैः ।
अवधिरसि यदि त्वं तत्र नैमित्तिकानां
शरणमिह न किं मे शौरि पादावनि स्याः ॥ ३१.१६ ॥ ९६६ ॥

अन्तर्लीनै रघपरिकरै राविला चित्तवृत्तिः
शब्दादीनां परवशतया दुर्जया नीन्द्रियाणि ।
विष्णोः पाद प्रणयिनि चिरादस्य मे दुःख सिन्धोः
पारं प्रप्यं भवति परया विद्यया वा त्वया वा ॥ ३१.१७ ॥ ९६७ ॥

गोमायूनां मलय पवने तस्कराणां हिमांशौ
दुर्वृत्तानां सुचरित मये सत्पथे त्वत्सनाथे ।
तत्त्वज्ञाने तरल मनसां शार्ङ्गिणः पादरक्षे

नित्योद्वेगो भवति नियते रीदृशी दुर्विनीतिः ॥ ३१.१८ ॥ ९६८ ॥

काले जन्तून् कलुष करणे क्षिप्र माकारयन्त्या

घोरं नाहं यम परिषदो घोष माकर्णयेयम् ।

श्रीमद्रङ्गेश्वर चरणयो रन्तरङ्गैः प्रयुक्तं

सेवाह्वानं सपदि शृणुयां पादुका सेवकेति ॥ ३१.१९ ॥ ९६९ ॥

पाषाण कल्प मन्ते परिचित गौतम परिग्रह न्यायात् ।

पतिपद परिचरणार्हं परिणमय मुकुन्द पादरक्षिणि माम् ॥ ३१.२० ॥
९७० ॥

इति श्रीकवितार्किक सिंहस्य सर्वतन्त्र स्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य

श्रीमद्वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीरङ्गनाथ पादुकासहस्रे

निर्वेद पद्धति रेकत्रिंशी ॥